

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát-oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola Dr. Joklíka Kyjov, sídliště U Vodojemu 1261,
okres Hodonín**

Adresa: 697 01 Kyjov, sídliště U Vodojemu 1261

Identifikátor školy: 600 115 607

Termín konání komplexní inspekce: 5. - 7. květen 2003

Čj.:	124 071/2003-5175
Signatura:	kl7cw102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Dr. Joklíka Kyjov, sídliště U Vodojemu 1261, okres Hodonín je úplná základní škola zřízená Městem Kyjov se sídlem na Masarykově náměstí 30, 697 22 Kyjov. Dnem 1. ledna 1994 se stala příspěvkovou organizací. Cílová kapacita základní školy je 540 žáků. Sdružuje školní družinu (kapacita 25 žáků) a školní jídelnu (kapacita 500 jídel). Ve školním roce 2002/2003 je v 16 třídách vzděláváno 310 žáků. Výuka je ve všech třídách realizována podle vzdělávacího programu Základní škola, č.j. 16 847/96-2. Od roku 1983 jsou ve škole otevírány třídy, ve kterých jsou zařazeni žáci s individuálními vzdělávacími potřebami.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy v základní škole a školní družině vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v základní škole a školní družině vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve vybraných předmětech a skupinách předmětů na 1. a 2. stupni základní školy a ve školní družině.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Na škole působí 23 pedagogických pracovníků. Hudební výchova na 2. stupni je vyučována učitelkami 1. stupně, které pro 2. stupeň školy pedagogickou způsobilost nemají, jedna vyučující anglického jazyka nespĺňuje odbornou způsobilost pro výuku na 2. stupni. Ostatní vyučující splňují odbornou a pedagogickou způsobilost v souladu s právními předpisy. Efektivně je využito speciálních pedagogů, kteří vyučují žáky s individuálními potřebami. Výchovné poradenství je zajištěno zkušenou vyučující s příslušnou kvalifikací pro výkon funkce výchovné poradkyně.

Ředitel školy má vytvořen účinný systém ve vedení pedagogů při naplňování výchovně vzdělávacích cílů školy. Klidné pracovní prostředí má pozitivní vliv na vztahy mezi učiteli a žáky. Pravidla školy jsou dána základními organizačními směrnici. Kvalitně je zpracován *Vnitřní řád školy*, který je postaven na právech dítěte. Pro žáky a rodiče je předtištěn v žákovských knížkách.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je ze strany vedení podporováno a průběžně sledováno. Učitelé mají o další vzdělávání zájem, účastní se jednorázových i dlouhodobějších školení, seminářů a jiných akcí. S výjimkou jednoho všichni učitelé ukončili kurz v oblasti výpočetní a informační techniky. Tato skutečnost měla pozitivní vliv na přípravu učitelů a na sledovanou výuku.

S cílem zajistit harmonický chod školy je zpracován plán hospitací a kontrol. Ředitel školy se při kontrole zaměřuje na finanční oblast, zástupkyně na sledování povinné dokumentace a výchovně vzdělávací činnost. Plánovaná hospitační činnost probíhá, hospitační závěry jsou s vyučujícími projednávány a v případě potřeby probíhá hospitační následná. Diferencované hodnocení učitelů vychází z jasně stanovených kritérií, která jsou zveřejněna ve sborovně.

Informační systém je plně funkční. Informace uvnitř školy jsou předávány na provozních poradách, pedagogických radách, formou oběžníků, s využitím nástěnky ve sborovně, školního rozhlasu a pokud je potřeba, ihned. Škola také dostatečně informuje žáky a rodiče žáků prostřednictvím žákovských knížek a deníčků, třídních schůzek, školního Zpravodaje, kabelové televize a Kyjovských novin. Spolupráce se zřizovatelem je na velmi dobré úrovni. Poradním i kontrolním orgánem vedení školy je *Občanské sdružení* v počtu 16 rodičů (jeden rodič z každé třídy).

Činnost školy je vyhodnocována na závěr školního roku ve *Výroční zprávě o činnosti školy*. Zpráva je stručná, přehledná a vypovídající.

Celkově velmi dobrá úroveň personálních podmínek umožňuje realizovat zvolený vzdělávací program.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola má odpovídající podmínky pro realizaci výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke zvolenému vzdělávacímu programu. Kromě kmenových tříd má vybudovány odborné učebny. Všechny jsou vybaveny kvalitním žákovským nábytkem, který vyhovuje příslušným věkovým kategoriím žáků ZŠ. Pro výuku *hudební výchovy* je učebna vybavena potřebnými hudebními nástroji, audiovizuální technikou a vhodným uspořádáním sedadel. Ve vybavení učebny pro výuku *výtvarné výchovy* a *přírodopisu* je kromě jiných potřebných učebních pomůcek kvalitní vybavení videotechnikou včetně mikroskopu se snímací kamerou pro efektivní přenos na obrazovku a tím zpřístupnění náročných pokusů a využití videoprogramů a výukových programů. Pro výuku cizích jazyků slouží učebna *anglického jazyka* (s vhodným půlkruhovitým uspořádáním žákovských míst) a *německého jazyka* (klasické uspořádání lavic). Počítačová učebna umožňuje svým vybavením efektivně plnit výchovně-vzdělávací cíle předmětu *informatika* (škola nebyla zařazena do programu *Internet do škol*). Prostorná a nářadím dobře vybavená tělocvična spolu s hřištěm vyhovují plnění cílů *tělesné výchovy*. Z dalších vybavených prostor má ZŠ pro výuku a praktické činnosti k dispozici cvičnou kuchyni, školní dílny a keramickou pracovnu. Pracovní podmínky pro žáky i vyučující jsou na potřebné úrovni. Chodby jsou prostorné, v rozšířených místech jsou zřízeny odpočinkové prostory, esteticky upravené a vyzdobené výtvarnými a keramickými pracemi žáků a učitelů i originály výtvarníků. Sociální zařízení pro žáky nevyhovuje požadavkům hygienických předpisů.

Výuka předmětů je zabezpečena vhodnými a schválenými učebnicemi a učebními texty. Knižní fond školní knihovny je plně využíván jako učební pomůcka i jako informační zdroj. Škola je vybavena i dalšími nosiči informací a programů, audiovizuální a didaktickou technikou, dvojrozměrnými i trojrozměrnými názornými učebními pomůckami.

Kontrolu využívání učebních pomůcek a didaktické techniky provádí vedení školy operativně, zejména při hospitační činnosti a na poradách. Vybavenost školy a stav pomůcek je kontrolován při inventarizaci.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy školy mají velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Ve škole jsou žáci vzděláváni podle vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96-2. Rozvrh vyučovacích hodin základní školy odpovídá učebním plánům školy, které jsou v souladu s platnými učebními dokumenty. Škola v době konání inspekce vyučovala hospitované předměty podle platných učebních osnov.

Povinná dokumentace je vzhledem k průběhu a výsledkům vzdělávání ve škole vedena řádně a průkazně zachycuje průběh výchovně-vzdělávací činnosti.

Vedení školy má vytvořen účinný systém kontroly naplňování učebních plánů a plnění učebních osnov.

Průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni v předmětech český jazyk a matematika

Vstupní motivace spočívala ve sdělení obsahu hodiny. Aplikované formy hodnocení (motivační hodnocení, povzbuzení, pochvala) a převažující pozitivní hodnocení práce žáků v průběhu hodiny přispívaly k rozvoji vnitřní motivace žáků k učení. Provedená klasifikace byla v některých případech nezdůvodněná. Vlastní sebehodnocení žáků bylo v hospitovaných hodinách pozorováno spíše ojediněle. Závěrečné hodnocení práce žáků prováděly stručně většinou učitelky.

Odpovědná a pečlivá bezprostřední příprava učitelek na výuku pozitivně ovlivňovala plynulý průběh vyučovacích hodin. V plánování se odrážela promyšlenost a návaznost na probrané učivo, což se projevilo ve velmi dobře zvládnuté organizaci vyučovacích hodin. Vzdělávací cíle byly stanovovány v návaznosti na probírané téma učiva, byly přiměřeně voleny vzhledem k věku žáků i jejich možností. V některých případech učitelky vhodně využívaly obsahu učiva k výchovnému působení na žáky.

Užité formy a metody práce byly odlišné vzhledem k věku žáků a jejich schopnostem. Uplatňované činnosti pojetí vyučování, při kterém získávali žáci nové vědomosti a dovednosti převážně vlastní činností, se střídalo s frontálním stylem výuky, častěji uplatňovaném v „dyslektických“ třídách. Komunikace a interakce žáků ve vyučovacích hodinách se odvíjela od zvolené organizace. V případě uplatnění činnostního učení byly vytvářeny podmínky a prostor k vzájemné komunikaci nejen mezi učitelem a žákem, ale také mezi žáky navzájem. Tímto způsobem byly rozvíjeny také dovednosti žáků v rámci týmové spolupráce. Znalosti žáků byly různými formami (hra, rozhovor, recitace, řešení zábavných úloh) prověřovány většinou v úvodu vyučovacích hodin. Ve vyučování byl žákům poskytován v různém rozsahu prostor pro vyjádření jejich myšlenek a názorů. V českém jazyce kladly učitelky důraz na procvičování probíraných pravopisných jevů různými formami na základě pochopení mluvnických souvislostí a na dovednost správné aplikace získaných poznatků. Čtenářské dovednosti a technika čtení s porozuměním odpovídaly věku žáků a jejich schopnostem. Vyjadřovací schopnosti žáků byly většinou velmi dobré. Děti, u kterých přetrvávají vady řeči, využívají možnosti individuální logopedické péče, kterou škola zajišťuje. V matematice bylo mimo upevňování zručnosti v numerickém počítání dbáno na užívání správného algoritmu při početních výkonech. Při řešení slovních úloh bylo rozvíjeno logické myšlení a matematická představitivost žáků. Okamžitá kontrola výsledků řešených příkladů, prováděná ve dvojicích nebo společně s učitelkou, poskytovala žákům zpětnou vazbu o jejich úspěšnosti. V některých hodinách měli žáci možnost výběru úkolu, některé úkoly byly voleny podle jejich výkonu.

Ve třídách, ve kterých se učí žáci s vývojovými poruchami učení, se střídala společná práce pod vedením učitelky se samostatnou prací, kterou zvládali žáci v závislosti na svých možnostech. Poměr těchto činností byl většinou vyrovnaný. Při řešení zadávaných úkolů byl

kladen důraz na správnou aplikaci získaných vědomostí, průběžnou kontrolu a na práci s chybou. V případě potřeby poskytovaly učitelky žákům individuální pomoc. Pracovní tempo při samostatné práci bylo přizpůsobováno možnostem žáků. Méně pozornosti bylo věnováno začlenění relaxace v průběhu hodin.

Zabezpečení výuky učebnicemi a učebními pomůckami je celkově velmi dobré. K výuce byly užívány učebnice nebo pracovní sešity z různých vydavatelství, při procvičování učiva pracovali žáci také s nakopírovanými pracovními materiály. Pro zabezpečení trvalé názornosti jsou ve třídách umístěny názorné učební pomůcky (tabelární obrazy s matematickým i gramatickým učivem do českého jazyka), při opakování používali žáci jednoduché didaktické pomůcky (kartičky se slovy, s příklady, obrázky, soubory karet s čísly). Některé pracovní listy a učební pomůcky si zhotovují samy učitelky. V některých třídách je k dispozici magnetofon, použití didaktické techniky nebylo v hospitovaných hodinách zaznamenáno. V hodině českého jazyka v „dyslektické“ třídě byly využívány i speciální pomůcky (bzučák).

Pro dodržování psychohygienických zásad byly v kmenových třídách vytvořeny velmi dobré podmínky. Relaxace žáků ve vyučování se odvíjela od zvolené organizace v hodinách. Častým střídáním různých pracovních činností učitelky předcházely stereotypu, ale v některých hodinách byla vidět převaha písemné práce nebo společné ústní práce, ojedinele nebyla relaxace zařazena, i když byly projevy únavy žáků zřejmé.

Pro všechny sledované hodiny byla charakteristická klidná pracovní atmosféra a tolerantní přístup vyučujících k osobnosti žáka. Žáci akceptovali a respektovali pravidla chování a jednání. V některých hodinách dominoval verbální projev učitelek, v případě uplatněné skupinové činnosti nebo práce ve dvojicích měli žáci příležitost k vzájemné komunikaci.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech měly celkově velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání na 2. stupni v předmětech český jazyk, dějepis, občanská výchova a rodinná výchova

Na základě pečlivé přípravy, která respektovala osnovy hospitovaných předmětů, vyučující v jednotlivých hodinách realizovali své záměry, vedli žáky k samostatnému uvažování, řešení problémových úkolů, vytváření a tříbení si názorů, které v případě potřeby citlivě usměrňovali.

Většina učitelů využila pro vstupní motivaci pouze sdělení tématu, případně seznámení s průběhem vyučovací hodiny. Při *literární výuce* a v hodinách *rodinné výchovy* a *občanské výchovy* učitelky vhodně zařadily žákovské referáty a aktuality, ostatní žáci měli možnost navázat na jejich myšlenky a uvědomit si význam četby a probíraného učiva. Při plnění zadávaných úkolů byli žáci průběžně motivováni pochvalou, ohodnocením rychlosti a úplnosti výsledku. Individuální klasifikace byla objektivní, k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení výkonu spolužáky nebyli žáci vedeni. Opakováním a procvičováním učiva v úvodní části hodin si učitelé ověřovali jeho pochopení, podle potřeby je znovu doplňovali a vysvětlovali. Závěrů hodin bylo málo využito pro vyhodnocení a případné ocenění výkonu žáků. Písemné práce (domácí i školní) žáků jsou pravidelně kontrolovány a známkovány. Všichni vyučující jsou informováni o žácích s individuálními vzdělávacími potřebami, řada rodičů využívá pro klasifikaci svých dětí možnosti širšího slovního hodnocení.

Při výuce žáci často využívali učebnice, připravené texty, dějepisné atlasy a mapy, což příznivě ovlivnilo jejich zapojení do výuky.

Vyučující vedli hodiny převážně frontálním způsobem, což v případech častějšího střídání metod nebylo na závadu, využívali samostatné práce žáků, rozboru chyb a nedostatků, pro názornost a zpestření měli v hodině *rodinné výchovy* prostor pro dramatizaci navozené

situace, v hodině *literární výchovy* byl zařazen poslech uměleckého textu, s jeho obsahem však již dále žáci nepracovali. Vysoké nároky na pozornost žáků byly kladeny ve dvou hodinách *dějepis*, kdy vyučující novou látku předkládal především formou přednášky. Zejména ve třídě s vyšším počtem žáků s individuálními vzdělávacími potřebami se tato okolnost projevila jejich sníženou koncentrací a postupně se zvyšující únavou. Vyučující vhodně využívali mezipředmětových vztahů i zkušeností žáků z praktického života. Dbali na správné jazykové vyjadřování, samostatnému projevu žáků věnovali větší pozornost zejména v hodinách *občanské a rodinné výchovy*, rovněž při literární výuce byl celkový projev žáků součástí hodnocení jejich výkonu.

Úroveň písemného projevu žáků i prokazované znalosti a schopnosti byly rozdílné. Všichni plnili základní požadavky, někteří se rychleji orientovali jak v učebním textu, tak při řešení zadaných úkolů.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech měly celkově velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání na 2. stupni v předmětech *matematika, fyzika a zeměpis*

Výuka byla promyšlená jak po organizační, tak i po materiální stránce. Pro výuku fyziky není ve škole odborná učebna. Na vyučující jsou tak kladeny vyšší nároky při přípravě demonstračních ukázek.

V hodinách byla málo využívána vstupní motivace. Průběžné motivování, charakter probíraného učiva a formy práce vyučujících zabezpečovaly aktivní zapojování převážné většiny žáků do vyučování. Učitelé motivovali žáky zařazováním úloh, řešením problematiky a využitím probíraného učiva v praxi. Výkon zkoušeného žáka byl objektivně klasifikován, žákovi byla nabídnuta možnost sebehodnocení.

Formy práce a metody vyučování uplatňované ve sledované výuce podporovaly aktivní učení. Vyučující vytvářeli ve výuce *matematiky* dostatečný prostor pro samostatné učení i práci ve skupinách. Vedli žáky k rozvoji logického myšlení, vytváření potřebných postupů dodržování stanovených pravidel a vyvozování jednoduchých závěrů. S cílem plnit zadané úkoly vyhledávali potřebné informace v učebnicích a tabulkách. Při výuce *zeměpisu* měl výklad nového učiva široké zaměření. Učitelka zapojovala žáky do aktivní práce a efektivně přitom využívala jejich poznatků. Žáci používali pracovní listy, mapy a atlasy, ve kterých se dovedli orientovat v potřebném rozsahu. V hodinách *fyziky* vyučující doprovázeli výklad a odvozované poučky potřebnými demonstračními pokusy, při nichž žáci aktivně pomáhali. Jedna hodina probíhala v počítačové učebně. Žáci měli možnost vyhledávat potřebné informace prostřednictvím internetu včetně třídění a shromažďování informací podle důležitosti.

Výklad nového učiva ve výuce sledovaných předmětů byl jasný, srozumitelný a logicky vedený. Žáci popisovali, pozorovali a za pomoci učitelů tvořili jednoduché závěry. I když byly v některých hodinách uplatňovány frontální metody (při výkladu nového a procvičování již probraného učiva), nejednalo se o pasivní učení. V hospitovaných hodinách byla věnována dostatečná pozornost orientačnímu zkoušení, při kterém vyučující zjišťovali míru osvojení učiva a výchozí znalosti žáků. Jejich aktivním zapojením do výuky je vyučující vedli k vyvozování potřebných vztahů a tvoření jednoduchých závěrů. Kontrolou správnosti řešených úkolů byla zajištěna oboustranná zpětná vazba.

Tempo výuky většina učitelů přizpůsobovala možnostem a schopnostem žáků. Pouze v hodinách *zeměpisu* byla výuka vedena ve vyšším tempu s cílem předat žákům co nejvíce poznatků a v širokých souvislostech. Někteří žáci pak v závěru hodin sledovali výuku spíše pasivně.

Komunikace byla založena na vzájemné důvěře. Vytvořená příznivá pracovní atmosféra ve všech sledovaných hodinách přispěla k naplnění stanovených cílů.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech měly celkově velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání na 2. stupni v anglickém jazyce

Příprava na výuku byla u všech vyučujících pečlivá. V plánování se odrážela promyšlenost. Poznatky z dalšího vzdělávání učitelek a jejich způsobilost se projeví v kvalitě výuky a uplatnily především v metodickém vedení vyučovacích hodin a v celkovém přístupu k dětem. Reálně stanovené cíle, většinou zaměřené na schopnost žáků získané poznatky aplikovat a prohlubovat v širších souvislostech, respektovaly požadavky učebních osnov a individuální potřeby žáků.

Vstupní motivace v hodinách chyběla, průběžná motivace byla volena v různých formách, nejčastěji pozitivním hodnocením žáků a využitím množství obrazové dokumentace a jiných pomůcek. Motivace žáky vedla k vyšší aktivitě a k zapojení do všech činností. V případě, že bylo v závěru hodin využito zhodnocení práce žáků, bylo obecné a vyznívalo spíše formálně.

Výuka probíhala v kmenových třídách a jazykové učebně. Její prostředí bylo velmi vkusné a dostatečně vybavené audiovizuální technikou. O názornost a podnětnost výuky se postaraly vyučující využitím vhodné řady učebnic a vlastních pomůcek (kartičky se slovní zásobou, fotografie Londýna a jeho památek, obrázky, nakopírované materiály, knižní publikace, magnetofonové nahrávky).

Učitelky vycházely při výuce z dosavadních znalostí žáků a různými formami a metodami práce jejich znalosti rozšiřovaly. Frontálně vedené hodiny byly oživeny skupinovou činností, prací ve dvojicích, častým řízeným rozhovorem mezi učitelem a žákem, samostatnou prací. Přínosná byla pro žáky trpělivá práce s chybou. Učitelky se snažily aktivně zapojit do výuky všechny děti ve třídě. I přes kvalitní jazykové vybavení vyučujících byly některé hodiny vedeny v mateřském jazyce a anglický jazyk byl využíván pouze k běžným organizačním pokynům. Závěry hodin většinou končily shrnutím učiva. K sebehodnocení žáci nebyli vedeni.

Vyučující se snažily vytvářet příznivé pracovní prostředí (větrání, pitný režim, osvětlení). Méně byly ve výuce uplatňovány relaxační prvky. Pokyny vyučujících byly srozumitelné a přiměřené věku i možnostem žáků. Jejich vědomosti byly na velmi dobré úrovni. Žáci se chovali velmi slušně. Ze všech hodin bylo zřetelné respektování osobnosti žáka i učitele.

Průběh a výsledky vzdělávání v anglickém jazyce měly celkově velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání na 2. stupni v hudební výchově

K bezprostřední přípravě na výuku přistupovaly učitelky v rámci svých možností pečlivě a zodpovědně. Na průběhu hospitovaných hodin se odrazila chybějící způsobilost vyučujících.

Úvody hodin byly rozpačité. V jedné hodině zazněly aktuality, které měly bulvární podtext a postrádaly smysl. Jiné hodiny začaly sdělením jejich obsahu. Vstupní motivace chyběla, což negativně ovlivnilo zájem žáků o daný předmět. Průběžnou motivací byla pochvala a pozitivní hodnocení, které ve velké většině neodpovídalo výsledkům v předvedených vědomostech a dovednostech žáků a v neposlední řadě v jejich chování.

Výuka probíhala v odborné učebně hudební výchovy. Ta byla velmi vkusná, podnětná pro výuku svým vybavením (kvalitní reprodukcí zařízení, videorekordér, základní instrumentář a televize, řada knih, encyklopedií, poslechové skladby), výzdobou (nástěnné

obrazy s hudební teorií, hudebními nástroji, portréty českých i světových skladatelů) a estetickým uspořádáním školního nábytku.

Průběhy hospitovaných hodin byly odlišné. V jedné hodině bylo opakování velkých hudebních osobností předloženo žákům pasivně - čtením tří referátů. Ty obsahovaly mnoho odborných hudebních termínů a informací, kterým žáci nerozuměli, byly dlouhé a nebyly pro žáky přínosem. Naopak hodina, ve které vyučující žákům předkládala nové učivo (seznámení s vývojem populární hudby), byla zajímavá, doplněna podnětným zvukovým i obrazovým materiálem. Po celou dobu byla vedena na bázi rozhovoru mezi učitelkou a žáky. Ve všech hodinách byla zastoupena složka vokální. Zpívalo se jednohlasně. Výběr písní byl pestrý a převážně, vzhledem k věku i možnostem žáků, vhodný. Menší důraz byl věnován rozezpívání, dýchání, intonační čistotě a dynamice. Instrumentální doprovod zajišťovaly pouze vyučující (kytara, klavír), žáci do této činnosti zapojeni nebyli. Průběh hodin i přes velkou snahu vyučujících narušovalo nevhodné chování jednotlivců.

V hudební výchově měly vyučující velmi pěkný a citlivý vztah k dětem. Osobnost žáka plně respektovaly, což se nedá z průběhu hospitovaných hodin vyjádřit o vztahu žáků k učitelkám, které hudební výchovu vyučují.

Průběh a výsledky vzdělávání v hudební výchově měly celkově průměrnou úroveň.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Výsledky vzdělávání jsou ve škole zjišťovány běžnými formami ústního a písemného zkoušení. Hodnocením výsledků se vyučující pravidelně zabývají na jednáních předmětových komisí a pedagogických rad. O prospěchu a chování dětí učitelé pravidelně informují rodiče. Souhrnně jsou výsledky vzdělávání uváděny ve výroční zprávě školy. Měřítkem pro kvalitu vzdělávání je rovněž úspěšnost žáků při přijímacích zkouškách do gymnázií, středních odborných škol a středních odborných učilišť.

Vlastní systém dlouhodobějšího hodnocení dosahovaných výsledků a kritérií pro zjišťování kvality vzdělávání škola vypracovaný nemá.

Vedení školy spolu s jednotlivými vyučujícími pravidelně organizuje školní kola olympiád, recitačních, pěveckých a sportovních soutěží. Velmi pěkných výsledků dosahují žáci ve vyšších kolech olympiády v českém jazyce, anglickém jazyce a technické olympiádě. Vynikajícího umístění a postupu do krajského kola dosáhl žák školy v recitační soutěži, rovněž v oblasti sportu mají žáci velmi pěkné výsledky.

Součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole jsou pravidelné návštěvy divadelních a filmových představení. Pro zájemce z řad žáků je zajišťováno divadelní předplatné ve Zlíně, pro jednotlivé třídy jsou organizovány návštěvy divadla a kina v souvislosti s probíraným učivem.

SOUČÁSTI ŠKOLY

Školní družina

Hodnocení personálních podmínek činnosti školní družiny

Ve školní družině (dále ŠD) pracují dvě vychovatelky, které svým dosaženým vzděláním splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, což se pozitivně promítá do kvality jejich práce. Stanovený pracovní úvazek (0,7 hod.) pro vychovatelku ve školní družině je rozdělen mezi obě pracovnice, čemuž odpovídá také rozpis jejich pracovní doby. Druhá vychovatelka byla přijata z důvodu dostatečného zajištění bezpečnosti dětí při pobytu v ŠD, jelikož počet přihlášených dětí k pravidelné docházce převyšuje vyhláškou povolených 25 žáků. Vedoucí vychovatelka jmenována není (obě vychovatelky pracují v jednom oddělení, využívá se pouze jedna učebna). Každodenní osobní kontakt s vedením školy umožňuje vzájemnou spolupráci a včasné řešení případných problémů.

Školní družina je v letošním školním roce organizována v jednom oddělení. K 30. 9. 2002 bylo k pravidelné docházce přihlášeno 41 žáků. Ve dnech inspekce bylo přihlášeno 35 žáků 1. – 5. ročníku. Kontrolou docházky v průběhu školního roku bylo zjištěno, že nejmenší počet přítomných dětí v ŠD byl 18, nejvyšší 34. Povolená kapacita ŠD (25 dětí), uvedená v posledním *Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení*, je tímto překročena. Provozní doba školní družiny je stanovena na základě požadavků rodičů ráno v době od 6:45 do 8:00 hodin (převážně pro dojíždějící žáky) a odpoledne v době od 11:30 do 16:00 hodin.

Činnost a hlavní úkoly ŠD jsou rozpracovány v rámcovém ročním plánu, který zahrnuje činnosti esteticko-výchovné, pracovní-technické, sportovní, přírodovědné a přípravu na výuku. Jednotlivé činnosti jsou dále konkretizovány v měsíčních plánech a ve skladbě týdenního zaměstnání. Skladba jednotlivých činností je sestavena tak, aby organizované činnosti podporovaly a respektovaly zájmy a potřeby dětí a zároveň byl smysluplně využit jejich volný čas. Organizace školní družiny vychází z předloženého *Řádu školní družiny*, který obsahuje ustanovení uvedená v metodickém pokynu k postavení, organizaci a činnosti školních družin. Vnitřní řád ŠD (nebo-li režim ŠD) zde zapracován není, není vydán ani jako samostatný materiál. Řád školní družiny je trvale umístěn ve třídě, žáci i rodiče s ním byli seznámeni. Vnitřní i vnější informační systém je funkční. ŠD se účastní akcí pořádaných školou, samostatně akce pro žáky neorganizuje. Kontrolní činnost ve školní družině je zaměřena především na průběh jednotlivých činností, na vedení povinné dokumentace a zjišťování úrovně materiálního vybavení. Výsledky kontroly jsou diskutovány s vychovatelkou a zjištěné nedostatky jsou průběžně odstraňovány.

Personální podmínky pro činnost školní družiny jsou velmi dobré.

Hodnocení materiálně-technických podmínek činnosti školní družiny

Školní družina využívá ke své činnosti samostatnou, účelně zařízenou učebnu. Prostorové podmínky této třídy jsou vzhledem k počtu přítomných dětí velmi dobré a umožňují členit třídu na odpočinkový a hrací kout (sedací souprava, koberec, stůl, audiovizuální technika, velká molitanová stavebnice) a pracovní kout (nové pracovní stoly, které lze podle potřeby libovolně sestavit do požadovaného tvaru, židle, 2 pracovní stoly s počítači, stolní kopaná). Hračky, stavebnice, hry a různý výtvarný a pracovní materiál je uložen v nábytkové stěně a vestavných skříních. Interiér třídy vyzdobený výtvarnými pracemi žáků působí klidným dojmem, žáci zde mají vytvořené příkladné materiální zázemí. Při pobytu v družině využívají žáci také tělocvičnu, přilehlé hřiště a odborné učebny ve škole.

Vybavení hračkami, stolními hrami a stavebnicemi je vzhledem k věku docházejících žáků v dostatečném sortimentu. Žáci mají k dispozici i drobné tělovýchovné náčiní, které využívají při pobytu venku na hřišti. Výtvarný a pracovní materiál je zastoupen v dostatečné míře a stejně jako nové hry a stavebnice je pořizován průběžně podle potřeby. K tomuto účelu je využíváno částečné úhrady neinvestičních nákladů ze strany rodičů.

Materiálně-technické podmínky jsou celkově vynikající.

Realizace činnosti školní družiny

Realizace činnosti školní družiny v návaznosti na vzdělávací program je velmi dobrá, nabídka činností umožňuje účelné využívání volného času dětí.

Povinná dokumentace vztahující se k činnosti školní družiny je vedena průkazně.

Organizace a průběh činností ve školní družině

Organizace pobytu dětí ve školní družině vychází z konkrétních podmínek, navazuje na organizaci vyučovacího dne a je aktuálně přizpůsobovaná potřebám a zájmům dětí, ale také potřebám rodičů. Jednotlivé činnosti jsou dány týdenní skladbou zaměstnání, jsou rovnoměrně rozvrženy a obsahují odpočinkové, rekreační a zájmové aktivity, včetně přípravy na vyučování. Plynulý průběh těchto činností je někdy ovlivňován různou dobou příchodu dětí do družiny v závislosti na délce vyučování. (Odvádění žáků do jídelny a zpět do školní družiny zajišťuje druhá vychovatelka).

Při realizaci odpočinkových činností, jež byly zařazovány většinou po obědě, pobývaly děti ve třídě. Připravená nabídka aktivit pro žáky působila motivačně a dávala jim možnost výběru činnosti podle jejich momentálního zájmu, čímž podporovala rozvoj jejich spontánního projevu. Při výchovně-vzdělávací práci ve školní družině byla díky přístupu vychovatelky příjemná a tvůrčí atmosféra. Zvolené metody a formy činností vedly k seberealizaci a respektovaly dobrovolnost zapojení dětí i jejich individuální potřeby.

V rámci rekreační činnosti pobývaly děti venku na školním hřišti, kde byly pro ně organizovány různé pohybové a závodivé hry s náčiním. Dětem byl poskytnut časový prostor na volný pohyb podle jejich zájmu.

Při přípravě na vyučování se vychovatelky orientují na procvičování učiva zábavnými formami (didaktické hry, četba, křížovky, doplňovačky). Někteří žáci si zde připravují vypracování zadaného domácího úkolu.

Průběžnou motivačí se dařilo vychovatelce spontánně zapojovat děti do připravených činností. Při tom byla respektována osobnost žáků i jejich momentální potřeby. Žáci nebyli omezováni ve vzájemné komunikaci a spontánně spolu a s vychovatelkou hovořili. Komunikace mezi dětmi a mezi dětmi a vychovatelkami byla bezkonfliktní.

Úroveň výchovně-vzdělávací práce školní družiny byla celkově velmi dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Institucionální postavení školy

Název školy (Základní škola Dr. Joklíka Kyjov, sídliště U Vodojemu 1261, okres Hodonín) uvedený v *Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* s účinností od 1. ledna 1999, č. j. S-20/98-02 ze dne 28. prosince 1998 je v souladu s názvem uvedeným ve *Zřizovací listině*, vydané Městem Kyjovem dne 3. dubna 2001. Na školou užívaných razítcích však chybí údaj označující číslo popisné.

Na částečnou úhradu neinvestičních výdajů ve školní družině je ve školním roce 2002/2003 zřizovatelem stanoven finanční příspěvek.

Výchovné poradenství

Výchovným poradenstvím se zabývá zkušená učitelka, která úzce spolupracuje s vedením školy a třídními učiteli. Plán práce zahrnuje všechny rozhodující oblasti – poradenství a pomoc žákům i rodičům při volbě dalšího studia, přizpůsobení žáků prvního stupně při přechodu do šesté třídy, péči o žáky se speciálními potřebami a předcházení a řešení problémů v oblasti chování žáků – záškoláctví, šikaně, kouření apod. Výchovná poradkyně organizuje besedy s odborníky, návštěvy úřadu práce, veletrhů vzdělávání. Na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny a v součinnosti s jednotlivými vyučujícími seznamuje rodiče s vypracovanými individuálními plány práce žáků s individuálními vzdělávacími potřebami. O těchto žácích vede přesnou evidenci a soustavně sleduje jejich další rozvoj. Po dohodě s rodiči navrhuje vyučujícím některých předmětů slovní hodnocení těchto žáků, které je ve škole poměrně často využíváno.

Výchovné poradenství příznivě ovlivňuje výchovně-vzdělávací činnost školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. ledna 1999, č. j. S-20/98-02 ze dne 28. prosince 1998*
2. *Zřizovací listina ze dne 3. dubna 2001*
3. *Vnitřní řád školy na školní rok 2002/2003*
4. *Tematické plány učitelů ve sledovaných předmětech na školní rok 2002/2003*
5. *Rozvrh hodin a přestávek na školní rok 2002/2003, platný v průběhu inspekční činnosti*
6. *Plán schůzí pedagogické rady 2002/2003 a zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2002/2003*
7. *Zápisy z jednání metodického sdružení a předmětových komisí za školní rok 2002/2003*
8. *Plán kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2002/2003*
9. *Učební plány a osnovy vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2*
10. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002*
11. *Přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2002/2003*
12. *Dotazník pro ředitele před inspekcí*
13. *Podkladová inspekční dokumentace základní školy*
14. *Zpravodaj Základní školy Dr. Joklíka Kyjov ze dne 7. září 2002*
15. *Vzorky žákovských knížek žáků z hospitovaných tříd, sešitů žáků a písemných prací*
16. *Třídní výkazy, katalogové listy žáků a třídní knihy 1. a 2. stupně základní školy pro školní rok 2002/2003*
17. *Personální dokumentace všech učitelů, kteří vyučují na škole ve školním roce 2002/2003*
18. *Kriteria pro přiznání osobních příplatků pedagogických pracovníků*
19. *Plán práce výchovné poradkyně pro školní rok 2002/2003*
20. *Přehled o organizaci soutěží ve školním roce 2002/2003*
21. *Učební plány žáků s individuálními vzdělávacími potřebami*
22. *Rozvrh hodin na školní rok 2002/2003*
23. *Učební plán pro 6.- 9. ročník od školního roku 1999/2000 do školního roku 2002/2003*
24. *Přehled výchovně vzdělávací práce ve školní družině ve školním roce 2002/2003*
25. *Zápisové listky žáků přihlášených k pravidelné docházce ve školním roce 2002/2003*

26. *Docházkový sešit školní družiny na školní rok 2002/2003*
27. *Řád školní družiny ze dne 5. září 2002*
28. *Rámcový plán školní družiny na školní rok 2002/2003*
29. *Skladba týdenního zaměstnání ve školní družině*
30. *Plán práce školní družiny na měsíc květen 2003*
31. *Inspekční zpráva č.j. K-15-01/9697-047 ze dne 11. února 1997*
32. *Inspekční zpráva č.j. O-15-01/9798-01 ze dne 17. září 1997*

ZÁVĚR

Pedagogický sbor je stabilizovaný, převážná většina vyučujících splňuje odbornou a pedagogickou způsobilost. V „dyslektických“ třídách na 1. stupni vyučují speciální pedagogové. Pro výuku hudební výchovy na 2. stupni chybí vyučující s požadovanou způsobilostí.

Prostorové podmínky, vybavení pomůckami a estetický vzhled budovy a okolí školy nabízí kvalitní prostředí pro realizaci zvoleného vzdělávacího programu.

Prioritou školy zůstává profilace vzdělávacího procesu se zaměřením na žáky s individuálními vzdělávacími potřebami.

Ve sledovaných předmětech byli žáci vedeni k upevnování dovedností správně aplikovat získané vědomosti při řešení zadaných úkolů a k vyvozování nových poznatků v logických souvislostech.

Školní družina podporuje různorodou a bohatou nabídkou zájmových činností účelné využívání volného času a přispívá k celkovému rozvoji osobnosti žáků. Materiálně-technické podmínky pro činnost školní družiny jsou příkladné.

Ze srovnání se závěry z poslední inspekce vykonané na škole vyplývá, že nastal výrazný posun ve vedení povinné dokumentace a v oblasti kontrolní činnosti.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ladislava Hodonská	Ladislava Hodonská v.r.
Členové týmu	Mgr. Jaroslav Krška	Jaroslav Krška v.r.
	PaedDr. Danuše Pytelová	Danuše Pytelová v.r.
	Mgr. Eliška Těšinská	E. Těšinská v.r.

Další zaměstnanci ČŠI

Zdeňka Kociánová, Eva Hrnčířová

V Břeclavi dne 23. května 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. 6. 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Jiří Bůřil, ředitel školy	Jiří Bůřil v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Č.j. jednacího protokolu ČŠI

Krajský úřad Jihomoravského kraje, Brno, odbor školství, Žerotínovo náměstí 3/5	27. 06. 2003	071/2003
Městský úřad Kyjov, Masarykovo náměstí 30, 697 22	27. 6. 2003	071/2003

Připomínky ředitele školy

Datum	Č.j. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.